

Warszawa, 02-01-2023 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk

II.565.3.2022.MT

Pan
gen. insp. Jarosław Szymczyk
Komendant Główny Policji
ePUAP

Wielce Szanowny Panie Komendancie,

Ze środków masowego przekazu i wniosków obywateli do Rzecznika Praw Obywatelskich docierają informacje o problemach związanych z wejściem w życie nowych przepisów dotyczących kierowców¹ i niewłaściwą interpretacją przepisów dotyczących tzw. „recydywy wykroczeniowej”².

Z przywołanego artykułu prasowego wynika, że w dniu 9 października 2022 r. w Niwnej funkcjonariusze Policji zatrzymali kierowcę, który przekroczył dopuszczalną prędkość o 42 km/h, zaś „po sprawdzeniu 21-letniego mężczyzny w policyjnych systemach okazało się, że takie wykroczenie popełnił też w czerwcu [br.]. Funkcjonariusze potraktowali powyższe wykroczenie jako tzw. „recydywę wykroczeniową”, tj. zgodnie z przepisami, które obowiązują od 17 września 2022 r. i

---

¹ tj. wydanego na podstawie art. 17 ust. 7 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2328 oraz z 2022 r. poz. 1002 i 1715_ - rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 września 2022 r. w sprawie ewidencji kierujących pojazdami naruszających przepisy ruchu drogowego (Dz. U. z 2022r., poz. 1951.)

² <https://legalis.pl/kierowcy-nabijani-w-recydywe/>, <https://www.rp.pl/prawo-drogowe/art37267841-kierowcy-nabijani-w-recydywe-kazde-wykroczenie-podwojnie-uderza-w-portfel>.

ukarali kierowcę 11 punktami karnymi oraz podwójnym mandatem za recydywę w kwocie 2 tys. zł³.

Jakkolwiek w tych samych doniesieniach medialnych wyjaśnione zostało, że w wyżej opisanym przypadku Policja uznała postępowanie funkcjonariuszy za błędne, niezgodne z zasadą *lex retro non agit*, a represja dotycząca obywatela przekraczającego prędkość została złagodzona, to Rzecznik Praw Obywatelskich powziął wątpliwość, czy przypadek taki był jedynie incydem oraz, czy w związku z wejściem w życie nowych przepisów funkcjonariuszom zapewniono odpowiednie przygotowanie do egzekwowania nowych przepisów.

Pod pojęciem odpowiedniego przygotowania trzeba zaś rozumieć m. in. zapewnienie policjantom szkoleń w zakresie stosowania nowych przepisów, jak i dostosowanie systemów informatycznych służących do weryfikacji kierujących zatrzymanych do kontroli drogowej powodowanej przekroczeniem prędkości w policyjnych bazach danych.

Wydaje się, że opisana w artykule prasowym sytuacja nie zaistniałaby, gdyby stosowanie instytucji „recydywy wykroczeniowej” nie rodziło kontrowersji u samych funkcjonariuszy Policji, a w bazie danych przez nich używanej, wcześniejsza okoliczność popełnienia wykroczenia drogowego, które teoretycznie jedynie mogłoby zostać zakwalifikowane jako ww. „recydywa”, przewidziano algorytm jednoznacznego wyszczególniania, jakie z wykroczeń popełnionych wyłącznie po dacie wejścia w życie nowych przepisów kwalifikowane mogą być do surowszej odpowiedzialności.

W związku z powyższym, na zasadzie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich⁴, zwracam się do Pana Komendanta z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji wskazujących: ile znanych jest Komendzie Głównej Policji przypadków niewłaściwego zastosowania instytucji tzw. „recydywy wykroczeniowej”; czy każdorazowo podjęto z urzędu kroki prawne zmierzające do uwolnienia kierującego od surowszej (niewłaściwie nałożonej) sankcji karnej; czy (i w jakiej skali) funkcjonariusze Policji przeszkoleni zostali w zakresie prawidłowego stosowania nowych przepisów o „recydywie wykroczeniowej”; czy prowadzone są (lub planowane) działania nakierowane na uszczegółowienie systemu teleinformatycznego, z jakiego korzysta Policja, w ten sposób, że system automatycznie będzie korelował przypadki konieczności skorzystania z sankcji za „recydywę wykroczeniową” – z uwzględnieniem, iż instytucja taka może zaistnieć w obrocie prawnym dopiero w

---

³ Ibidem.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.; dalej: ustawa o RPO.

przypadku popełnienia wykroczeń kwalifikowanych w warunkach recydywy po dacie wejścia w życie nowych regulacji.

Drugim z wątków, jakie Rzecznik pragnie poruszyć jest dyskutowana w opinii publicznej kwestia zmiany definicji skrzyżowania⁵. Ponieważ Policja kierowała do Ministra Infrastruktury pismo zawierające wątpliwości na temat jej interpretacji⁶, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy o RPO, uprzejmie proszę o przekazanie pozyskanych z Ministerstwa Infrastruktury wyjaśnień oraz poinformowanie Rzecznika, czy wszystkie z istniejących wcześniej wątpliwości zostały nimi rozwiane.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

---

⁵ <https://carsmile.pl/blog/co-to-jest-skrzyzowanie>,
<https://auto.dziennik.pl/aktualnosci/artykuly/8557538,nowa-definicja-skrzyzowania-prawo-o-ruchu-drogowym-policja-przepisy-mandaty.html>, <https://www.prawo.pl/samorzad/nowa-definicja-skrzyzowania-problem-z-interpretacja,517745.html>, <https://autokult.pl/nowa-definicja-skrzyzowania-policja-prosi-ministerstwo-o-wyjasnienie,6819357783090817a>.

⁶ <https://www.prawo.pl/samorzad/definicja-drogi-i-skrzyzowania-nowe-przepisy,517496.html>.